

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 217/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 6862/2014, Rvp 6863/2014, Rvp 6864/2014, Rvp 6865/2014, Rvp 6866/2014, Rvp 6867/2014, Rvp 6868/2014, Rvp 6869/2014, Rvp 6870/2014, Rvp 6871/2014, Rvp 6872/2014, Rvp 6873/2014, Rvp 6874/2014, Rvp 6875/2014, Rvp 6876/2014, Rvp 6877/2014, Rvp 6878/2014, Rvp 6879/2014, Rvp 6880/2014, Rvp 6881/2014, Rvp 6882/2014, Rvp 6883/2014, Rvp 6884/2014, Rvp 6885/2014, Rvp 6886/2014, Rvp 6887/2014, Rvp 6888/2014, Rvp 6889/2014, Rvp 6890/2014, Rvp 6891/2014, Rvp 6892/2014, Rvp 6893/2014, Rvp 6894/2014, Rvp 6895/2014, Rvp 6896/2014, Rvp 6897/2014, Rvp 6898/2014, Rvp 6899/2014, Rvp 6900/2014, Rvp 6901/2014, Rvp 6902/2014, Rvp 6903/2014, Rvp 6904/2014, Rvp 6905/2014, Rvp 6906/2014, Rvp 6907/2014, Rvp 6908/2014, Rvp 6909/2014, Rvp 6910/2014, Rvp 6911/2014, Rvp 6912/2014, Rvp 6913/2014, Rvp 6914/2014, Rvp 6915/2014, Rvp 6916/2014, Rvp 6917/2014, Rvp 6918/2014, Rvp 6919/2014, Rvp 6920/2014, Rvp 6921/2014, Rvp 6922/2014, Rvp 6923/2014, Rvp 6924/2014, Rvp 6925/2014, Rvp 6926/2014, Rvp 6927/2014, Rvp 6928/2014, Rvp 6929/2014, Rvp 6930/2014, Rvp 6931/2014, Rvp 6932/2014, Rvp 6933/2014, Rvp 6934/2014, Rvp 6935/2014, Rvp 6936/2014, Rvp 6937/2014,

Rvp 6938/2014, Rvp 6939/2014, Rvp 6940/2014, Rvp 6941/2014, Rvp 6942/2014, Rvp 6943/2014, Rvp 6944/2014, Rvp 6945/2014, Rvp 6946/2014, Rvp 6947/2014, Rvp 6948/2014, Rvp 6949/2014, Rvp 6950/2014, Rvp 6951/2014, Rvp 6952/2014, Rvp 6953/2014, Rvp 6954/2014, Rvp 6955/2014, Rvp 6956/2014, Rvp 6957/2014, Rvp 6958/2014, Rvp 6959/2014, Rvp 6960/2014, Rvp 6961/2014, Rvp 6962/2014 a Rvp 6963/2014, vo veci namietaného porušenia jej základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici vedenými pod spisovými značkami: 16 Co 810/2013 z 2. apríla 2014 (Rvp 6862/2014); 15 Co 790/2013 z 20. marca 2014 (Rvp 6863/2014); 15 Co 582/2013 (Rvp 6864/2014), 15 Co 581/2013 (Rvp 6865/2014) z 3. apríla 2014; 15 Co 578/2013 (Rvp 6866/2014), 15 Co 53/2014 z 9. apríla 2014 (Rvp 6867/2014); 15 Co 51/2014 (Rvp 6868/2014) z 2. apríla 2014; 15 Co 583/2013 (Rvp 6869/2014) z 3. apríla 2014; 14 Co 636/2013 (Rvp 6870/2014) z 11. februára 2014; 15 Co 580/2013 (Rvp 6871/2014) z 3. apríla 2014; 16 Co 378/2014 (Rvp 6872/2014) z 13. marca 2014, 16 Co 380/2014 (Rvp 6873/2014) z 13/3/2014, 14 Co 384/2013 (Rvp 6874/2014) z 18. februára 2014; 14 Co 377/2014 (Rvp 6875/2014) z 12. marca 2014; 16 Co 381/2014 (Rvp 6876/2014), 16 Co 382/2014 (Rvp 6877/2014), 16 Co 383/2014 (Rvp 6878/2014), 16 Co 384/2014 (Rvp 6879/2014), 16 Co 385/2014 (Rvp 6880/2014), 16 Co 386/2014 (Rvp 6881/2014), 16 Co 387/2014 (Rvp 6882/2014) z 13. marca 2014; 15 Co 584/2013 (Rvp 6883/2014) z 3. apríla 2014; 14 Co 386/2013 (Rvp 6884/2014), 14 Co 388/2013 (Rvp 6885/2014), 14 Co 382/2013 (Rvp 6886/2014), 14 Co 381/2013 (Rvp 6887/2014), 14 Co 379/2013 (Rvp 6888/2014), 14 Co 389/2012 (Rvp 6889/2014), 14 Co 375/2013 (Rvp 6890/2014), 14 Co 378/2013 Rvp 6891/2014, 14 Co 380/2013 (Rvp 6892/2014), 14 Co 387/2013 (Rvp 6893/2014), 14 Co 376/2013 (Rvp 6894/2014), 14 Co 377/2013 (Rvp 6895/2014), 14 Co 373/2013 (Rvp 6896/2014), 14 Co 385/2013 (Rvp 6897/2014), 14 Co 383/2013 (Rvp 6898/2014) z 18. februára 2014; 14 Co 738/2013 (Rvp 6899/2014), 14 Co 739/2013 (Rvp 6900/2014),

14 Co 740/2013 Rvp (6901/2014), 14 Co 741/2013 (Rvp 6902/2014), 14 Co 401/2014 (Rvp 6903/2014) z 12. marca 2014; 15 Co 694/2013 (Rvp 6904/2014) z 2. apríla 2014; 15 Co 250/2014 (Rvp 6905/2014), 15 Co 252/2014 (Rvp 6906/2014), 15 Co 253/20014 3(Rvp 6907/2014), 15 Co 254/2014 (Rvp 6908/2014) z 20. marca 2014; 14 Co 402/2014 (Rvp 6909/2014), 14 Co 403/2014 (Rvp 6910/2014), 14 Co 404/2014 (Rvp 6911/2014), 14 Co 405/2014 (Rvp 6912/2014), 14 Co 399/2014 (Rvp 6913/2014) z 12. marca 2014; 15 Co 398/2013 (Rvp 6914/2014), 15 Co 399/2013 (Rvp 6915/2014), 15 Co 400/2013 (Rvp 6916/2014), 15 Co 401/2013 (Rvp 6917/2014) zo 17. marca 2014; 16 Co 800/2013 (Rvp 6918/2014), 16 Co 798/2013 (Rvp 6919/2014) z 2. apríla 2014; 15 Co 397/2013 (Rvp 6920/2014), 15 Co 394/2013 (Rvp 6921/2014), 15 Co 396/2013 (Rvp 6922/2014) zo 17. marca 2014; 17 Co 383/2014 (Rvp 6923/2014), 17 Co 381/2014 (Rvp 6924/2014), 17 Co 384/2014 (Rvp 6925/2014) z 8. apríla 2014; 15 Co 573/2014 (Rvp 6926/2014) z 27. marca 2014, 17 Co 385/2014 (Rvp 6927/2014) z 8. apríla 2014; 15 Co 891/2013 (Rvp 6928/2014), 15 Co 893/2013 (Rvp 6929/2014), 15 Co 894/2013 (Rvp 6930/2014), 15 Co 895/2013 (Rvp 6931/2014) z 25. marca 2014; 14 Co 733/2013 (Rvp 6932/2014), 14 Co 735/2013 (Rvp 6933/2014), 14 Co 736/2013 (Rvp 6934/2014), 14 Co 737/2013 (Rvp 6935/2014) z 12. marca 2014; 15 Co 689/2013 (Rvp 6936/2014) z 25. marca 2014; 15 Co 766/2013(Rvp 6937/2014) z 3. apríla 2014; 16 Co 1048/2013 (Rvp 6938/2014) z 12. marca 2014, 15 Co 148/2014 (Rvp 6939/2014) z 2. apríla 2014; 15 Co 26/2014 (Rvp 6940/2014) z 1. apríla 2014; 13 Co 1138/2013 (Rvp 6941 /2014) z 11. marca 2014; 15 Co 158/2014 (Rvp 6942/2014), 15 Co 19/2014 (Rvp 6943/2014) z 20. marca 2014; 15 Co 318/2014 (Rvp 6944/2014) z 18. marca 2014; 17 Co 388/2014 (Rvp 6945/2014), 17 Co 395/2014 (Rvp 6946/2014), 17 Co 394/2014(Rvp 6947/2014), 17 Co 397/2014 (Rvp 6948/2014), 17 Co 399/2014 (Rvp 6949/2014), 17 Co 387/2014 (Rvp 6950/2014), 17 Co 390/2014 (Rvp 6951/2014) z 8. apríla 2014; Co 18/2014 z 28. februára 2014 (Rvp 6952/2014); 17 Co 386/2014 (Rvp 6953/2014),17 Co 398/2014 (Rvp 6954/2014), 17 Co 396/2014 (Rvp 6955/2014), 17 Co 393/2014 (Rvp 6956/2014), 17 Co 389/2014 (Rvp 6957/2014) z 8. apríla 2014; 15 Co 814/2013 (Rvp 6958/2014), 15 Co 813/2013 (Rvp 6959/2014), 1 Co 810/2013 (Rvp 6960/2014), 15 Co 812/2013

(Rvp 6961/2014) z 3.apríla 2014; 16 Co 820/2013 (Rvp 6962/2014) a 16 Co 811/2013
(Rvp 6963/2014) z 9. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 6862/2014, Rvp 6863/2014, Rvp 6864/2014, Rvp 6865/2014, Rvp 6866/2014, Rvp 6867/2014, Rvp 6868/2014, Rvp 6869/2014, Rvp 6870/2014, Rvp 6871/2014, Rvp 6872/2014, Rvp 6873/2014, Rvp 6874/2014, Rvp 6875/2014, Rvp 6876/2014, Rvp 6877/2014, Rvp 6878/2014, Rvp 6879/2014, Rvp 6880/2014, Rvp 6881/2014, Rvp 6882/2014, Rvp 6883/2014, Rvp 6884/2014, Rvp 6885/2014, Rvp 6886/2014, Rvp 6887/2014, Rvp 6888/2014, Rvp 6889/2014, Rvp 6890/2014, Rvp 6891/2014, Rvp 6892/2014, Rvp 6893/2014, Rvp 6894/2014, Rvp 6895/2014, Rvp 6896/2014, Rvp 6897/2014, Rvp 6898/2014, Rvp 6899/2014, Rvp 6900/2014, Rvp 6901/2014, Rvp 6902/2014, Rvp 6903/2014, Rvp 6904/2014, Rvp 6905/2014, Rvp 6906/2014, Rvp 6907/2014, Rvp 6908/2014, Rvp 6909/2014, Rvp 6910/2014, Rvp 6911/2014, Rvp 6912/2014, Rvp 6913/2014, Rvp 6914/2014, Rvp 6915/2014, Rvp 6916/2014, Rvp 6917/2014, Rvp 6918/2014, Rvp 6919/2014, Rvp 6920/2014, Rvp 6921/2014, Rvp 6922/2014, Rvp 6923/2014, Rvp 6924/2014, Rvp 6925/2014, Rvp 6926/2014, Rvp 6927/2014, Rvp 6928/2014, Rvp 6929/2014, Rvp 6930/2014, Rvp 6931/2014, Rvp 6932/2014, Rvp 6933/2014, Rvp 6934/2014, Rvp 6935/2014, Rvp 6936/2014, Rvp 6937/2014, Rvp 6938/2014, Rvp 6939/2014, Rvp 6940/2014, Rvp 6941/2014, Rvp 6942/2014, Rvp 6943/2014, Rvp 6944/2014, Rvp 6945/2014, Rvp 6946/2014, Rvp 6947/2014, Rvp 6948/2014, Rvp 6949/2014, Rvp 6950/2014, Rvp 6951/2014, Rvp 6952/2014, Rvp 6953/2014, Rvp 6954/2014, Rvp 6955/2014, Rvp 6956/2014, Rvp 6957/2014, Rvp 6958/2014, Rvp 6959/2014, Rvp 6960/2014, Rvp 6961/2014, Rvp 6962/2014 a Rvp 6963/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 217/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. júna 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobcu v konaniach vedených Okresným súdom Lučenec, Okresným súdom Zvolen, Okresným súdom Žiar nad Hronom, Okresným súdom Banská Bystrica a Okresným súdom Veľký Krtíš (ďalej len „okresné súdy“), predmetom ktorých je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresných súdov, ktoré sú teda súčasne súdmi, ktoré sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobili. Na základe uvedeného sťažovateľka očakávala, že dôjde k vylúčeniu okresných súdov ako celku a spory budú prikázané inému vecne príslušnému okresnému súdu v obvode krajského súdu.

Na základe skutočností uvedených sťažovateľkou v žalobných návrhoch okresné súdy svojimi uzneseniami špecifikovanými v sťažnostiach (ďalej spoločne len

„uznesenia okresných súdov“) zaviazali sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky zaujatosti. Na základe odvolaní podaných sťažovateľkou, podstatou ktorých bolo jej tvrdenie o nepodaní námietky zaujatosti, krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii uviedla, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil ňou označené práva, keď:

„a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci;

b) rozhodol bez návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný;

c) svoje rozhodnutie oprel o neexistujúce právne skutočnosti;

d) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybnnej aplikácie a interpretácie práva;

e) svojím rozhodnutím porušil bez uvedenia dôvodov ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR; a osobitne v spojení s porušením označených justičných práv porušil právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, keď uložil sťažovateľovi povinnosť poskytnúť finančné plnenie štátu bez existencie práva štátu na takéto plnenie, čím nedôvodne znížil majetok sťažovateľa.“

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnuté uznesenia založil na nesprávnom právnom posúdení návrhov podaných sťažovateľkou ako námietok zaujatosti, hoci tieto podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“). Napriek uvedenému okresné súdy aj krajský súd prejavy vôle sťažovateľky obsiahnuté v podaných žalobách vyhodnotili ako námietky zaujatosti.

Okrem toho sťažovateľka v sťažnostiach namieta, že aj keby v krajnom prípade bol jej prejav vôle vyhodnotený ako námietka zaujatosti, nemala v daných prípadoch platiť

za podanie súdny poplatok, keďže už samotné konanie v merite veci je oslobodené od súdnych poplatkov (t. j. konanie o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pozn.), a teda podľa jej názoru aj všetky konania s ním súvisiace, teda aj námietkové konania by mali byť od súdnych poplatkov automaticky oslobodené.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukázala na rozhodnutia iných všeobecných súdov, ktoré v skutkovo a právne zhodných veciach rozhodli odlišne a nevyhodnotili podania sťažovateľky ako námietky zaujatosti.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu a veci vráti tomuto súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania. Súčasne žiada ústavný súd o vydanie dočasných opatrení, ktorými rozhodne o odklade vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

S prihliadnutím na obsah sťažností ktoré sú predmetom tohto prerokovania pred ústavným súdom a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 78/03).

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavnoprosných princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd napadnutými uzneseniami, ktorými potvrdil uznesenia okresných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané námietky zaujatosti, porušil ňou v sťažnosti označené základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, pretože, ako vyplýva z jej písomných podaní v konaniach pred okresnými súdmi, ako aj z odvolaní proti prvostupňovým rozhodnutiam, sťažovateľka námietky zaujatosti podľa jej názoru nepodala.

Okresné sudy svojimi rozhodnutiami uložili sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti v sume 66 € podľa položky č. 17 písm. a) „*sadzobníka súdnych poplatkov zákona, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb.*“. Proti týmto uzneseniam podala sťažovateľka odvolania, v ktorých tvrdila, že námietky zaujatosti nepodala, a okrem iného poukázala na skutočnosť: „... v úvode svojej žaloby uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 OSP).“

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, *mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné sudy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Sťažovateľka svoje sťažnosti založila v podstatnom najmä na skutočnosti, že okresné sudy nesprávne posúdili jej žalobné návrhy, ktorých súčasťou boli aj upovedomenia o skutočnostiach týkajúcich sa okresných súdov, ktoré mali v jej

právnych veciach rozhodovať a súčasne sú štátnym orgánom, ktorý svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil sťažovateľke škodu, takže na základe týchto upovedomení podľa jej tvrdenia išlo o podania smerujúce k rozhodnutiu o prikázaní veci inému vecne príslušnému súdu podľa § 12 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že sudcovia okresných súdov sú vylúčení z prerokúvania a rozhodovania vo veciach pre ich pomer k veci a k účastníkom konania, pričom tieto podľa sťažovateľky nemožno posúdiť ako námietky zaujatosti pre nesplnenie náležitostí vyplývajúcich z § 15a Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 12 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Podľa § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu...

Podľa § 12 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že vec musí (nutná delegácia) alebo môže (vhodná delegácia) byť odňatá príslušnému súdu a prikázaná na ďalšie konanie a rozhodovanie inému súdu tohto istého stupňa, avšak v prípade nutnej delegácie, ktorej sa domáhala aj sťažovateľka (pozri jej odvolania, pozn.), tu musí byť splnená explicitná zákonná podmienka, a to, že príslušný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení podľa § 14 Občianskeho súdneho

poriadku, t. j. ak je tu pochybnosť o nezaujatosti sudcov príslušného súdu. Pochybnosť o nezaujatosti sudcu môže byť uplatnená buď účastníkmi konania (§ 15a Občianskeho súdneho poriadku), alebo samotným zákonným sudcom (§ 15 Občianskeho súdneho poriadku).

V danom prípade, keďže sa teda sťažovateľka domáhala delegácie jej vecí na iný ako príslušný okresný súd, t. j. domáhala sa odňatia jej vecí z prerokovania okresným súdom z dôvodu „*nutnosti a nie vhodnosti*“, t. j. z dôvodu, že sú tu pochybnosti o nezaujatosti sudcov okresného súdu, a keďže sudcovia okresného súdu sami svoju nezaujatosť nespochybnili (§ 15 Občianskeho súdneho poriadku), okresný súd a následne sa s tým stotožniac aj krajský súd vyhodnotili skutočnosti uvádzané sťažovateľkou už v jej žalobách ako ňou uplatnenú námietku zaujatosti (§ 15a Občianskeho súdneho poriadku), ktorej podanie podlieha poplatkovej povinnosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

V uvedenom smere sa vzhľadom na uvedené okolnosti, odôvodnenia napádaných uznesení krajského súdu podľa názoru ústavného súdu javia ako zrozumiteľné a akceptovateľné. Krajský súd, ktorý tvrdenia uvádzané sťažovateľkou vyhodnotil tak, že v okolnostiach posudzovaných vecí išlo o námietku zaujatosti, vec ústavne akceptovateľným spôsobom právne posúdil podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch, pretože miera interpretácie a aplikácie do úvahy prichádzajúcich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevybočuje z limitov základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. dohovoru. Skutočnosť, že všeobecné súdy neakceptovali sťažovateľkinu interpretáciu dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ešte sama osebe nezakladá porušenie sťažovateľkou označených práv. Z pohľadu ústavného súdu je podstatné to, či krajský súd ústavne súladným spôsobom

interpretoval a aplikoval na vec vzťahujúce sa ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch.

Obdobne nie je žiadny dôvod na prehodnocovanie námietok sťažovateľky, ktoré súvisia s tým, že nemal byť vyrubený súdny poplatok za námietku zaujatosti v tomto prípade, pretože, ako už ústavný súd aj v minulosti konštatoval (napr. sp. zn. II. ÚS 124/2011), vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch nemá automaticky za následok aj oslobodenie od súdneho poplatku za v tomto konaní vznesenú námietku zaujatosti, na čo v napádaných uzneseniach poukazoval aj samotný krajský súd.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky, podľa ktorých iné súdy rozhodovali v jej obdobných veciach odlišne od krajského súdu, ústavný súd poukazuje na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. 12. 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštancie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné toto rozhodnutie hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 78/03).

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu ako odvolacieho súdu sú ústavne akceptovateľné a ich odôvodnenie je dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. To, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, neznamená, že došlo aj k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k nepripustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažností sťažovateľky ich aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, bolo preto už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnostiach (napr. návrhom na odklad vykonateľnosti napádaných rozhodnutí).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2015